



మొగుడు

గౌరవార్థం గడియారం మూడు కొట్టింది. నరుగు వరుగున రావటం మూలాన అమె ముఖంబిండా అక్కడక్కడ ముత్యాలా పిటి చిందువులు విలిచి, శీతంకాంబాటి ఉడదుం విద్రలేచి అవులిస్తూన్న గులాబీని ఇచ్చి కీ తెచ్చాయి. అనుమానం కలిగి తన నేతి గడియారం చూసుకుంది. రెండు మూడు నిమిషాల వ్యత్యాసంతో రెండూ ఒకే కాలాన్ని చూపించాయి. త్వర త్వరగా మందు పీసాలున్న బిల్లిదగ్గరకు వచ్చింది.

“అంశ్యమైందికమా ? . . . ఇందాకా నర్నన్

బొంబాయి ఆంధ్ర మహాసభవారు జరిపిన పోటీలో రెండవ అహుమతి పొందిన కథ.

వచ్చి పోయాడు నీ గురించి అడిగాడు కూడా” అని వలకరించింది దేవకి.

“అవును. దీదో దెలివరి కేసుంటే వెళ్ళక తప్పిందికాదు” అంటూ తన మరో మునిగి పోయింది.

నర్నన్ నచ్చిపోతే తనకేం ? కయ్యారంగా విల ఐదీ ఒక్క విరునప్పు నచ్చితే అతను మంచులా కరగిపోయి తనెందుకు వచ్చింది మర్చిపోతాడు. ఈ రహస్యం ఇచ్చికి తెలిసినా, ఒకరికి తెలియనట్లు మరోకరు నటింపాలి. ఆ పోలో ఇవరవై మంచాలు రెండు పరుపలుగా అమర్చబడివున్నాయి. రక రకాల ముచ్చల్తాలతో చిక్కు నమస్యలు పుస్తీస్తున్న ఆ రోగులందరికీ అమగుణంగా నడచుకోగలిగిన తమ ఈ ఒక్క నర్నన్ ను నమ్మాలిందలా ఏమిటి ?

నక్కనేవున్న మంచమీద రోగి మూలుగు విక కడగానే కౌరి అక్కర్లంతో వెవక్కి తిరిగి చూసింది.

“దేవకి ! . . . ఇది కొత్త పేరంటా ?” అనడిగింది.

‘అవును — పిత పేషంటుకు బాగా నయ మైందిగా ! అందుకని ఒంటిగంటుకు దీప్తిర్చి వేకారు. రెండు గంటలు కొత్త పేషంటు రెడీ” అని నవ్వింది దేవకి.

గౌరి అమెకేసి చూసింది. తంతు, చేతులకు కట్టు — సుదుటిమీద, గెడ్డంకింత చిన్న చిన్న బాండేజీలు — అమెకు దరివాపు అతవై విభుం టాయి. మధ్య మధ్య నన్నగా మూలుగుతోంది. గౌరి దేవకికే ప్రకృర్కకంగా చూసింది.

“తాకి ప్రమాదం — వెంట్రుకవానితో తప్పింది. ప్రాణాల్ పూర్తి శావలిన కథ ఈ ముట్టుంతో అగింది. . . .” అంది దేవకి.

గౌరి ఆ మునిలావిడకేసి మరోమారు పరీక్షగా చూసింది. దీరు దిగ్గులంగా కడతకుండావుంటే



అట్లుడుగువచ్చు ముప్పులు పుష్పంగా కనిపిస్తాయి. కాని చిన్న చిన్న కెళ్లవాలు కడలితో కిద్దో ముప్పువుంది తెలిసినా 'ఫలానా' అని నిర్ణయించలేము. అలాగే గారి మెడదుతో అలలు కలితాయి కాని, ఆ మునిలావిదము గుర్తు వచ్చిపోతాయి.

"ఈమెకు బంధువు తెవకూ లేరా?
 పిదప తీసుకోవచ్చా తిక్కడకు?"
 దేవకి ఆశ్చర్యంతో చూసి కనురెప్పలు తెండు పొర్రు కైకి, కిందకు కదిలింది.

"అలా గుచ్చి గుచ్చి అడుగుతున్నావు. . . ఆమె మీకు తెలుసా?"

"ఎక్కడో చూసిన జ్ఞానకం - అది భ్రమ కావచ్చు."

"ఎవరో దారినపోయే తానయ్య మహాలాభ కవిక రింపి కారులో తీసుకోవచ్చాడు. ఆ లాకీ డ్రైవర్ని పోలీసులు విందుకు తీసుకుపోయారు."

ఆ తరువాత అయిదునిమిషాలు నిశ్శబ్దం -

వెను వెంటనే అడుగుల చప్పుడు -

"మా అమ్మ ఏ తెదోతోవుంది?" అనరున్నూ

కవ్వాడా యున్నకుడు.

"గట్టిగా అరవకండి-అక్కడే!" అంది దేవకి.

అతను మంచం దగ్గర కూర్చుని ఆ వృద్ధుణ్ణి తొట్టి ఆపాదమన్నకం అస్థాయంగా చూశాడు. చేతులు అందుకుని ప్రేమతో ఘోరవలకు చేర్చుకున్నాడు. అతని కళ్ళలో నీరు నిలిచింది.

గారి కిలావతిమలా నిలబడిపోయింది. మనశుతో చెలరేగుతున్న అలలు, అంటి విడదోయాయి. నీటికి నిశ్చలత చేకూరింది. . . .

"అవును. . . నందోహాలేడు. . . అతను రఘు!" అని నిర్ణయించుకుంది గారి.

"స్వీట్! ప్రమాదమేమీలేదుకదా!
 నేను ఇంటికి వచ్చేసరికి ఈ దింకలి తెలిసింది. వదుగు వరుగుక వచ్చాను. . . ."

గారి భయంతో పారిపోతున్న చిరువచ్చును గెది మందిదికి తెచ్చుకుంది.

"మరేం భయంలేదు. . . వృథాగా కంఠాకు వదలండి-ఇందా తాక్కుచువచ్చి పూర్తిగా వరీక్షించి చూశారు. అదృష్టంకొంది బతికింది.

"అవలీ ప్రమాదం ఎలా జరిగింది? అమ్మ నిర్దులుకు రావేరాదే!"

దేవకి తెలిసినంతవరకు వివరించింది.

'ఆ లాకీ డ్రైవర్ని తప్పకుండా తిక్కిస్తారు. మీరు లాభ వదలండి'

ఆక్షణంలో మనిషిక్కానంది* ఆత్మబలం. ఎదురుగా తల్లి గాయాతో క్షుణ్ణి తోకుండా వడి వుంది. ఆమె కొద్దితరీ లాకుండావుంటే బాగుండు వనుకుంటాడు కోడుకు. అంతటితో ఆగడు. ఈ ప్రమాదానికి కారకులైన వ్యక్తులమీద వగ తీర్పుకోవాలన్న కోరిక అదుపు లేకుండా కలుగుతుంది. ఆతప్పి బాతమాల్లానుకుంటాడు. . . కాని నిజాదిక ఏమీ చేయలేదు. ఈ మహిష్టతప్పు మార్పుల్ని

అనుభవమీద అర్థం చేసుకున్న దేవకి లాకీ డ్రైవర్ని తప్పకుండా తిక్కిస్తారు డ్రైవర్లం వెప్పించి రఘు వచ్చాడు.

"నానం! అతప్పని నీం లాభమంది? అతను మాత్రం అమ్మను చంపాలనుకున్నాడా? పొరపాలు జరిగినాయింది. కన్నదగితే అతన్ని చంపింది లాభం లేదు. అంతకంటే క్షమించి వదిలేస్తే అతనితో మానవత్వం నశింపు కాకుండా నిలిచివుంటుంది."

వచ్చు లిద్దరూ అతని మాటలు ఆశ్చర్యంతో విన్నారు.

మరో అరగంట అక్కడే కూర్చుని తల్లి కళ్ళు తెరుస్తుండేమామని చూశాడు. ఫలితం లేకపోయింది.

"స్వీట్! . . . నేను కి పనిమీద త్వరగా వెళ్ళాలి. మీకు దయవుంచి అమ్మను బాగా కని తెట్టుకునుండండి. . . నాగురించి అడగితే వచ్చిపోయానని, తిరిగి ఏడుగంటలకు వస్తానని చెప్పండి. . . అన్నట్లు నా పేరు రఘు - ఆ పేరుతోనే అమ్మ కలవరపోంది"

అతను గుణగణ నడవి వెళ్ళిపోతుంటే రాలి తోమ్మలా చూస్తూ నిలబడింది రాధ.

దేవకి భుజంమీద చేయివేసి కడలించింది.

"వెళ్ళిపోతే మనుకుంటాను. . . అక్కడే భగ్గు ప్రేమికుడు కావచ్చు" అని విరగబడి వచ్చింది.

"ఆ అనుమానం మీకేలా కలిగింది? అనేది నీంకే గారి.

“నీ ముఖంలో మార్పులు చూశాక”

గారి ఆమె నిర్ణయాన్ని అందించలేదు.

అహంకారం—అసహ్యత—చక్కత్తావం అన్నీ క్షోణాలుపట్టుకుని గెలుపు మాడే!” నని అట్ట భావంగా నవ్వాడు.

“అతని పేరు రఘుట! . . . ఆ సంగతి నాకు తెలియదు గామోలు గీ! అని వచ్చు పటపట కొరికింది.

* * *

ఆరేళ్ళక్రితం గారి శ్రీమంతుడి ముద్దుకూతురు. బీకూ, చింతా లేకుండా, భావి జీవితం గురించి వూహనగానాలు చేస్తూ, ఇంటురు చదువుతోంది.

విజయపురి కొండలు అక్కడికి మూడు మైళ్ళ దూరంలో వున్నాయి. చిన్న చిన్న శిథిలాలగుండా లోయ పరభరణి గీస్తే, భూమికి మూలంకరంగా వుంటుంది కొన్నివందలసంవత్సరాలక్రితం ఆ కొండల్లో గుహలు దొరికి కొద్ద భిక్షువులూ నివసించేవారు ఆ చుట్టుపక్కల వల్లెజాతివ్రజలు నివాసం ఏర్పరచుకున్నారు. కొండమీద కురిసే వాన క్రమంగా కిందకు పాకి, నిర్జలాకాశాన్ని ఆవరించు కునే మబ్బుల్లా, వేలను ఆక్రమించి పిల్ల కాళ వలా పాకుతోంది—అరుగురు విద్యార్థి మలు కలిసి ఈ దృశ్యాన్ని చూసేందుకు “వికీనిక్” బయలు దేరారు.

కొండ దిగువున కారు నిలిపి పైకి వెళ్ళారు. కొన్నివందల సంవత్సరాలనాటి సంస్కృతి — ఆచార వ్యవహారాలు—సర్వార్థిష్టాలకు మూలకారణం “కోరిక”ను కొద్దమత సూత్రం—రాతి తలగడలు అన్నీ చూస్తూ, చాలా దూరం వెళ్ళారు అందులో ఐదుగురికి చరిత్రకు సంబంధించిన ఏ విషయ మైనా అమితాసక్తి—ఒక్క గారి మాత్రం ‘ఈ దిక్కి గుహల్లో చూసేందు కేముంది?’ అని వినుక్కుంది కొంతదూరం వెళ్ళాక కాళ్ళు తిర్యాగమంచేసి కదలటం మానుకున్నాయి

“ఇంక ఒక్కడుగు కూడా వేసు ముందుకు జేయలేను. మీరు వెళ్ళండి — ఇక్కడ మీ కోసం క్లియర్ చేస్తాను” అని ఓ బండరాతిమీద చరికిం అడింది.

“విల్లెడు—ఏ పెద్దపుతో ఎత్తుకుపోతుంది? అప్పుడు మీనాళ్ళకి మేం ఏంజనాలు చెప్పగలం?” అన్నారు ఐదుగురూ ఒక్కసారిగా

“నేను గారిని. అంటే సార్వతి నన్నమాట వులి నన్నేవేయదు నా వాసానం! ఏడుగు న్నెద్దా అక్కణ్ణుంచి కదలనన్నభావం ఆమె కంఠంలో ధ్వనించింది. మిత్రభయందం కొంతసేపు వాదించి వినుక్కుని పైకి కదలిపోయింది. అరగంట గడ చింది — కాళ్ళను తడుపుతూ పోతున్న ఓ నన్నటి వీటిపారుదల్ని చూస్తూ కూర్చుంది — కాని ఎంత కాలం అలా . . . ?

గంట గడచింది.

మిత్రభయందం తిరిగి రాలేదు.

గారి కంగారుపడింది. విజంగా, ఏ గుహలోనో కక్కిచ్చున్న క్రూణంతువు మీదవడి అందర్నీ తినేసిందేమో! ఆ తలపు రాగానే ఆమె గడగడ లాడింది. ఏం చేయటానికి పాలుపోలేదు. వెన్నుదిగా

వెలుగు

పైకి నడవ సాగింది ఇరవై నిమిషాలు తిరిగాక బయలుదేరినచోటికే వచ్చింది

ఇరువైపులా అగాధమైన రోయలు ఎడ తెరిపి లేకుండా ప్రవహిస్తున్న జలప్రవాహపు ధ్వని తప్పింది అంతా నిశ్శబ్దంగావుంది భయంతో గుండెలు గబగబ కొట్టుకున్నాయి చరచర కిందకు దిగి రాసాగింది పదినిమిషాలు గడిచాక బయలుదేరిన చోటికే వచ్చేసరికి నవనం వశించింది

ఆనాటికి ఇల్లు చేరుకోటం కల్పనిపించింది.

ఆ నమయంలో రఘు కనిపించాడు

అతను బి ఏ సీనియర్ చదువుతున్నాడు.

కాలేజీలో గౌరీని ఎరుగనివారుండరు.

గుండ్రటి ముఖం, చిలిపిగా, అమాయకంగా నవ్వే కళ్ళు వెన్నెల అద్దుకున్న చెంపలు — సౌంద ర్యాన్ని రాసుకుని మెరసిపోతున్న తరం — గట్టిగా

ఒకక్కరూడు తనన్నే హీతుని ఇంటికి పోయినప్పడల్లా అతని నాయనమ్మ భగవ ద్గీతను విడవకుండా చదువడం చూసి న్నే హీతునితో:—

ఒరే! రోజూ మీ నాయ నమ్మ ఎందుకూరా, అలా పుస్తకం విడువకుండా చదువుతుంది.

రెండవ:— మా నాయనమ్మ తన “స్థానల్” పరీక్షలకు ప్రిపేర్ అవుతోందిరా.

పి. రామశో గారావు (బొబ్బిలీ)

గాలి వీస్తే కందిపోయే మృదుపాపాలు. చెవుల్ని కప్పేసి చెంపలనరకూ వ్యాపించిన జాతు — నిండుగా అమరిన అర్ధచంద్రాకారపు బొట్టు — ఓ చిన్న కెరటంలా నడక — బ్రహ్మీ ఆమెను సృష్టించే దుకు ఎంతకాలం వ్యయం చేశాడో మరి!

పరిమళంబరువుతో వికసించిన గులాబీ.

వ్యవృత్తతో నవ్వుతున్న మల్లెపువ్వు.

అలాంటి గౌరీని ఎరుగనివారుండరు.

“మరిలా ఎక్కడకు వచ్చారు?” అనడిగాడు రఘు.

గౌరీ ఏడుపు దిగ్గమింగి జరిగినదంతా విక శించింది

రఘు పక్కన వచ్చాడు.

‘మీరేం భయంలేదు. ఈ కొండలు నేను లక్క సార్లు ఎక్కిదిగాను. నావెంట రండి. మీ స్నేహితు రాళ్ళ కింద గునిగూడి మీగురించేగామూలు కంగారు పడుతున్నారూ. భలేవారే!’ అంటూ ముందు

నడిచాడు. గౌరీ అతన్ని వెంబడించింది. నడవగా, నడవగా ఆమె తనతప్పిందం తెలుసుకుంది కుడి వేపు తిరిగేందుకు మారుగా ఎడమవేపు తిరిగి నందున భూమి గుండ్రంగా ఉందని, ఎవరూ అడక్కుండానే, రుజువు చేయవలసి వచ్చింది. ఒక చోట, కాలుమోసిన కటికరాయి ఆమెను నేల వడ ద్రోయటానికి ప్రయత్నిస్తే, రఘు చేయి అందించి అడుకున్నాడు

బృందాన్ని కలుసుకుని గండం గడిచి బయట వడ్డండుకు అందర్నీ కావలించుకుంది. రఘుకేసి కృతజ్ఞత నిండిన కళ్ళలో చూసి కారులో కదలింది.

అందంగా ఉన్నంత మాత్రాన అబ్బాయికి, అమ్మాయికి మధ్య అమరాగం జనించదు పరస్ప రాకర్షణ పుట్టదు అందు కేవలనా చిన్న సంఘటన నాంది ప్రస్తావన చేస్తుంది దాని జీవిత్యం— పర్యవసానంలో దానికున్నబాధ్యత ఇవేమీ ప్రశ్నింప దగ్గని కావు అదేక మహా ప్రవాహం లాంటిది. మానవుడు మేధస్సుతో నిర్మించిన అనక్కట్టులు — ప్రకృతి అడ్డంగా నిలిపిన వృక్షాల వరుసలు, రాతి గుట్టలు—మిట్టవల్లలు— ఏవీ దాని కడ్డు రాలేవు. పుద్దిని చేతులు బారచాపి అసలేదు. అలా ప్రవహించి ప్రవహించి, శాంతించి నముద్రంలో కలిసి పోతుంది

ఒకే కాలేజీలో రఘు, గౌరీ చదువుతున్నారు. తరుచు కాకపోయినా, అప్పుడప్పుడు ఒకరినొకరు చూసుకోటం జరిగేది అతని రూపు రేఖలు, గంభీ రత్యం పొదిగిన కళ్ళు చూసి ఆమె ఓ క్షణం ఆశ్చర్యపడి, మరో నిమిషండాకా ఆ రాసాన్ని కళ్ళముందు చూడగలిగి ఉండవచ్చు మరుక్షణం అతను స్వృతిపథంనుండి తొలిపోతాడు మరో సారి అతను కనిపించేవరకూ తలపు రాదు అంటే పూబోవిత్రం నిర్దివమైంది అలాగే అతను కూడా పాలరాతి విగ్రహాలా ఉన్న గౌరీని చూసి మనసుపడి ఉంటాడు. కాని ఆమె దృష్టిపథం నుండి దూరమయ్యేసరికి మర్చిపోతాడు అంటే వీటిలో కృత్రిమంగా కదలిక కలుగలేదన్నమాట

ఈ భిన్న ధృవాలను ఒకనొక సంఘటన దగ్గ రకు తీసుకోచ్చి కొన్ని నిమిషాలు ఒకరితో మరో తల్ని మాట్లాడించి, మనసులో ఉన్న అభి ప్రాయాల్ని, మబ్బుల ముసుగులో చందమామలా కాక, స్పష్టంగా తెలుసుకోమంది నిశ్చల జలంలో నహజమైన కదలిక కలిగింది వీరు పాఠ వారం భించింది వేగాన్ని అందుకుంది

గౌరీ, రఘులు తరువాత ఎన్నోసార్లు కలుసు కున్నారు మాట్లాడుకున్నారు. అభిరుచులు వర్ణించుకున్నారు. మనసులు ఏమీ కవిత్యం చెప్పు కున్నారు

అలా రెండు నెలలు గడిచాయి.

‘ఈ నా ప్రవర్తనకు—నాలో కలుగుతున్న మార్పుకు అంతరార్థం ఏమిటి?’ అని ప్రశ్నించు కుంది గౌరీ. ఆత్మ పరిశీలన చేసుకుంది చివరకు భయము తను ప్రేమిస్తోందని నిర్ధారణ చేసు కుంది. అతని స్థితిగతులు, వంశ మర్యాదలు గురించి ఆమె ఆలోచించలేదు. ఎలాగైనా తండ్రిని ఒప్పించి అతన్ని వివాహం చేసుకోవా అనుకుంది.

ఓచాడు గౌరీ లాశరేలరి వదలి బయటకు

వచ్చినది నీడు కావచ్చింది. ఏజెక్ట్ ప్రాక్టికల్ అంటే అమెకు వల్లమాలిన భయం. ఆ భయంతో నగం నగం సరిగ్గా వచ్చే ప్రయోగాల్ని కూడా పూర్తిగా తగలేసేది అమె లెక్క ప్రకారం నీటి తారతమ్య సాంద్రత ఒకటి కాదు మూడు! .. బోయిలు సిద్ధాంత ప్రకారం వాయుపీడన శక్తి, ఘనపరిమాణం సమానంగా ఉంటాయి అనాడు డిమాన్ స్టేట్లరు వినుక్కుని, కోవంతో నిరైన ఫలితం వచ్చేదాకా ఇంటికి వెళ్లకూడ దన్నాడు. ఎలాగో ఒకలాగ ముగించి బయట పడింది.

కాంపౌండు దాటి వచ్చి ఆకాశంకేసి చూసింది మబ్బులు త్వర త్వరగా బిందెత్తే, కడవల్లో నీరు తెచ్చి గంగాశాస్త్రి నింపుతున్నాయి నిద్రమత్తుతో, వెమ్మడిగా నడుస్తున్న మేనూల్ని భయపెట్టేందు కైవో కలిపి తలకుక్కు మనిసిస్తున్నారు చలి గాలి హాయిగా వీచింది. గారి గణగణ అడుగులు వేయసాగింది. అకాలవర్షం కావటం మూలాన రక్షణ సాధనా లేని తెచ్చుకోలేదు. వాన తరుము కొచ్చింది అనాడే కొత్తగా కట్టుకున్న కాశ్మీర్ సిల్కు ఎక్కడ తడిసిపోతుందో నన్న భయం ఓవంక గంగాళం నిండగానే మబ్బుల్ని కలిపి దానికి చిల్లలు పొడిచేసి అట్టహాసంగా పీడుగులు తెడ్డట్టు వచ్చసాగాయి.

టవలవమని వాన మొదలైంది. పూర్తిగా తడిసేముందు ఓ యింటి అరు గెక్కి నిలబడింది. పది నిమిషాల్లో, ఎలా వచ్చిన కాన అలాగే పోతుందని ఆమె అనుకుంటే అది పారసాటు. మరింత ఉద్భవమైంది. వీటి బిందు వులు సైన్యాన్ని పోగుచేసుకుని ప్రవాహంగా చూరి తెలియని గుమ్మస్థానంవేపు కదలిపోతున్నాయి. గారి కూడా తోడై ఆమెను వేదించింది. ఇంక ఆ అరుగుమీద నిలబడి లాభంలేదు. వెమ్మడిగా తలుపు తట్టింది. తెరుచుకున్నాయి.

‘ఓ! మీరా? రండి! రండి! అన్నాడు రఘు

గారి నిమ్మపొయింది. ఎదురుగా అజానబాహు పుగా నిలబడ్డ అతన్ని చూసి సిగ్గుపడుతూ తోవరి కొచ్చింది.

‘చాలాసేవల్లుంచి అరుగుమీద నిలబడున్నాను. జర్షం తగ్గక వెళ్లిపోదా మనుకున్నాను కాని, తగ్గే నూచనలు లేవు. మీ ఇల్లవి తెలిస్తే సలాసరి ఇంటికి వచ్చేద్దును’ అంది కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

‘మనములు ఒకటై నప్పుడు కలుసుకుందుకు అవకాశాలు వాటంతటనే వచ్చినదతాయి ప్రాక్టి కల్ ముగించుకుని వస్తున్నా రనుకుంటాను.’

‘గారి ఆశ్చర్యంతో ‘అ నంగలి మీ తెలా తెలుసు?’ అనడిగింది.

‘అంతేకాదు. మీరు ఒక్క ప్రాక్టికలు కూడా సరిగ్గా చేయరని తెలుసు. రిజల్టు వచ్చే నూక నలు కనవడగానే కంగారుపడి నున్నా చుట్టే పొరు’

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు ఎన్నో మాట్లాడుకోవాఅనున్నా, ఎలా మాట్లా డాలో, ఎలా ప్రాశంభించాలో ఇద్దరికీ తెలియ లేదు

‘అన్నయ్యా! ఎవరది?’ అంటూ ఓ వడ హారేళ్ల అమ్మాయి అక్కడకు వచ్చింది ఆమె చేతి కర్ర సాయంతో, అడ్డంకు లెక్కడున్నవి తెలుసు కుంటూ, జాగ్రత్తగా వచ్చి రఘు వక్కన కూర్చుంది ఆ అమ్మాయి ఎంతో అందంగా ఉంది అవయవాల్ని భిచ్చితంగా అమరాయి. ప్రతి కణంతోంచి యవ్వనం తొంగిచూసి చిరునవ్వు వచ్చుతోంది గారి అర్థం చేసుకుంది. ఆమెకు కళ్ళు లేవు.

‘గారి! ఈమె వా చెల్లెలు ఈమె గారి! ఇద్దరం ఒకే కాలేజీవాళ్ళం!’ అని వరిచయం చేశాడు రఘు

రఘు చెల్లెలు ‘నమస్తే!’ అని చేతులు జోడించింది గారి కూడా నమస్కరించింది.

‘గారి! చెల్లెయికి కళ్ళు లేవు నువ్వు నోటితో ‘నమస్తే’ అంటేనే కాని ఆమెకు తెలి యదు.

గారి పారసాటుకు వారిక కొరుక్కుంది. అయిదు నిమిషాలు ఎవరూ మాట్లాడలేదు.

రఘు చెల్లెలు వెమ్మడిగా అక్కణ్ణాంచి వెళ్లి పొయింది.

వచ్చే వారం

స బ ల

మధురాంతకం రాజారాం

‘చెల్లెయి ఎంత అందంగా ఉందో చూశావా గారి? కాని, పాపం, కళ్ళు లేవు! ప్రపంచంలో ఉండే సౌందర్యాన్ని చూసి అనందించే అదృష్టం ఆమెకు లేదు. నలుగురూ వర్ణిస్తే నీవి ‘అలా ఉంటుంది గామాయి!’ అని పూహించు కుని తృప్తిపడవనిండే! వన్నెండేళ్ళప్పుడు మెరపుకు దృష్టి పోయింది. అనాటినుండి నాకు మరీ నన్నిపాతుకాలైంది కంటికి రెప్పలా కాపా డుతూ వస్తున్నా ఆమె భవిష్యత్తును వివిధంగా నిర్ణయించాలో నాకు తెలియటంలేదు. కళ్ళు ఉంటే పెళ్లి చేయొచ్చు గుడ్డిదాన్ని ఎవరు చేసుకుంటారు? అధనా అందానికి డబ్బుకు ఆశ పడి చేసుకున్నా, మనమూర్తిగా ఏ మగవాడూ ప్రేమించలేదు అంతేకాదు అలా కళ్ళలేని పిల్లను పెళ్లిచేసుకుంటానని ముందంజ వేసే వాడిలో ఏదో తోవం ఉండి తిరుతుందని నమ్మకం’

రఘు అగి గారి కళ్ళల్లోకి చూశాడు. రఘు తల్లి రెండుకప్పుల్లో కాసే తీసు కొచ్చింది.

‘అమ్మా! చెల్లెయి ఏం చేస్తోంది? దాన్ని కూడా రమ్మయి.’

‘మీమాత్రా! అది రాసంటోంది.’

‘ఎందుకని?’ అనడిగింది గారి.

‘నువ్వేమీ అనుకోకు. దాని తత్వమే అంత. నువ్వు తిరుగు నమస్కారం పెట్టలేదన్న కోపం కావచ్చు’ అని నవ్వుపాగాడు రఘు

‘గారి ముఖం చిట్లించి ‘ఈ గుడ్డిదాని కింత గొప్పణమా?’ అనుకుంది

మొదటిసారిగా ఆమె ఆ కుటుంబాన్ని అట ప్రియంపకుంది. రఘు ఆమె ముఖంలో కదులు తూన్న భావాల్ని చూస్తూ ఏవో నిర్ణయాలు చేసుకుంటున్నాడు.

బయట వర్షం కురుస్తూనే ఉంది

‘కాని ఆమెను ఎంతకాలం ఇలా సంరక్షించ గలరు? మీ సుఖానికి ఆమె అడ్డు వస్తూనే ఉంటుంది. మనం మానవులుగా జన్మించినందుకు కొంతైనా సుఖపడవద్దా?’ అనడిగింది గారి.

‘అందుకని?’—రఘు.

‘హాకో మార్గం కనిపిస్తోంది. ఆమె నేడే వా ఆశ్రమంలో చేర్చించండి అంగవైకల్యం ఉన్నవా రందరికీ ఈనాడు ఆశ్రమా లున్నాయి ప్రభుత్వం వారి కోసం ఎన్నో ప్రణాళికల్ని అమలు పెడు తోంది. వారి అభివృద్ధికి దోహదం చేస్తోంది.’ గారి అంతా అనేసి అతనికేసి భయంగా చూసింది. మాలల మునుగులో నిజాన్ని దాచటానికి ప్రయ త్నించినా రఘు గ్రహించకపోడని ఆమెకు బాగా తెలుసు. అతను నవ్వాడు

‘నువ్వు అమాంతుకూరివి గారి! ఆశ్రమాలు కువళ్ళాంతి నీయలేవు. ఓ గుడ్డివా డున్నా డనుకో —అతనిక్కావలసింది తిండి—బట్ట—కాదు. కాళ్ళ తంగా ఓ తోవం నిలిచిపోయింది. దాన్ని నలి దిద్దుకోలేదు అందరికీ మళ్ళీ జీవించలేదన్న భయం, నిరుత్సాహం, నిర్జీవత్యం వేధిస్తాయి. అతనిలో ఆకాశ్మీరిని వెలిగించాలి కళ్ళు లేనంత మాత్రాన జీవించటం అతననుకున్నంత దుర్బరం కాదని నమ్మించాలి. అలా ఆశ్రమాలు చేయ గలవా? ఎన్నటికీ చేయలేవు. నిర్వాహకులు కూడా వార్ని అనప్రియంపకుని హీనంగా చూస్తారు. అందంగా ఉండే ప్రేతలు వస్తే నిర్భయంగా వర్ష వాళనం చేస్తారు. చెల్లెయిని ఆ సరకాని కెన్నడూ వంచను’

రఘు అగాడు.

‘గారి! నువ్వు వా భాగస్వామినివి కాకో తున్నావు. ఆమె బరువు మనిమీదే ఉంటుంది ఒక్క పొరై వా వినుక్కోకూడదు. అలా జరిగితే మన మధ్య అనురాగం నిలవదు’ అన్న భావన అతని మాలల్లో కనిపించింది గారి దా న్నర్థం చేసు కుంది కూడా.

గారి ఆ విషయంగురించి ప్రస్తావించటం మానుకుని ఏవో కాలేజీ విషయాలు మాట్లాడి వర్షం తగ్గక ఇంటికి బయలుదేరింది మెదడు నిండా అలోచనలు — రఘును ప్రేమించే ముందు అతని కుటుంబం గురించి తెలుసుకోవందుకు తన్ను తాను నిందించుకుంది అతనితో తన భావి జీవితంగురించి ఆలోచించేసరికి ఆమెకు భయం వేసింది. అతని ప్రేమంతా చెల్లెయి కోసం దాని ఉంచాడు. ఆ ప్రేమను రుజువు చేసేందుకు తను

'ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక'లో
 ప్రకటనలు మీవ్యాపారాభివృద్ధికి
 తోడ్పడుతాయి.

తరచుగా మూత్రవిసర్జన

చక్కెరతో గాని, చక్కెర లేకుండాగాని తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. కిరీరాన్ని గుల చేయడమేకాకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధలో చిక్కివారిని ఆరోజాకాగోజా మృత్యువుకు ఆనన్ను నిడదెయ్యను. ప్రథమదశలో కారీరక మానసిక క్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నడు ములో కొన్ని, చూపునూండ్ర్యము, నొడలో తిమ్మరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. సె లక్షణములలో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించు కున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు నొడ యొందుట, నురదలు, కాళ్ళలో కుగులు, తూకం తగడం, కిరీరమంతా పోటు, కీళ్ళ నొప్పలు, కంటిపొరలు, తీయ, గడ్డలు, రాత పుండు, ఇట్టి భయంకర కాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవింపవచ్చును

"వినస్ ఛార్జ్" మాత్రము వాడి అనేకవేల మంది తనుబాధలనుండి నివారణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. "వినస్ ఛార్జ్" కాస్త్రీయ తదకులమీద ప్రాచీన యూనానాని యద్వివిధానం ప్రకారం అమూల్య ఓషధుల కాకపదార్థముల, స్వాభావిక ఔషధముల సార ముతో తయారైనవి. "అమిత దాహము, మూత్రంలో చక్కెర తగి వలువారు మాత్ర విషరకచేయుఅవసరము 2 లేక 3 గోజలలోనే మీకు చాలాగాగము నివారణయగును. కొద్ది తోజలలోనే మీకు సగానికిపైగా స్వత్ర చేవారిన ట్టనించును. "వినస్ ఛార్జ్" కొద్ది క్యయముతో గుళుముగా, తేలికగా నేవించ వచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకపథ్యము లేదు. నిరా శోకముతో నుండే అవసరంలేదు. గోగులు పుష్టికరమైన ఆహారము తినేంగుకై ఇదివరకటి కంటే ఎక్కువరకాల ఆహారపదార్థములు తీసి కొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్ర ములు అడిగినవారికిఁచిలిముగా పంపబడును. 50) దిళ్ళలఖరీదు రు.6-75ప. చె. మాత్రమే. పొస్తేజనిమి తిం రు. 1-6 ప. చె. అదనం. (ఒకసారి రెండు, అంతకుపైగా సీసాలను తిసికొన్నచో పొస్తేజ ఉచిలిం.)

(SELLING AGENTS)
 Barrys Commercial Corporation
 (A. P. W)
 27/A, Dhurumtollah Street
 CALCUTTA-13

వెలుగు

కేవలం సాయవాలి. అంతవరకే తన స్థితినున్న మాట. రఘును చేసుకుని తను నిజంగా నుఖ పడుతుందా ? ... తనకు దబ్బు, సంస్కారం, చదువు, హోదా — అన్నీ ఉన్నాయి. ఒకరికోసం తన ముఖ్యమంతుకు త్యాగం చేయాలి ? అనుభవం లేని తన నిర్ణయాలు కరగిపోయాయి

రెండు నెలల్లో అల్లుడున్న ప్రేమలత తెగి పోయింది. గట్టిగా నిట్టూర్చి గణగణ ఇల్లు చేరు కుంది.

ఆ మర్నాటినుండి ఆమె రఘునేని చూడలేదు. అతన్నిగురించి ఆలోచించలేదు నీటి ప్రవాహం తిరిగి నమూదిలో మునిగిపోయింది.

* * *

గారి తండ్రి ఉన్నట్టుండి, గుండె అగి తని పోయాడు. అతను పైకి బాగా దబ్బున్నట్టు కనిపించి, విలాసంగా బరికినా, చుట్టూ అప్పులే. ఆ నగలి వివరక — అఖరుకు భార్యకు క్షూడా తెలియనివ్వకుండా దాచివుంచాడు. మానవుడు 'మరణం', తనదాకా రాదన్న మమ్మకంతో ఉంటాడు. ఆ దైత్యంతో ఎన్నో కేటలు కట్టి పథకాలు వేస్తాడు. అఖరుమెట్టు చేరుకునేసరికి అన్నీ నర్దు కుంటూ ననుకుంటాడు. చడిచప్పుడు లేకుండా వచ్చి మృత్యుదేవత తన్నుకుపోతుంది. అలాగే, గారి తండ్రి నిర్మించిన హస్త్యాలు నగం నగం పునా దిలో ఉండి అతని వాపుతో, పూర్తిగా పూడు కున్నాయి.

ఇల్లు, వాకిలి, ఆస్తి అంతా అయిపోయింది. గారి—తల్లి, ఆమె తమ్ముడు—తెయ్యి రూపాయలు, అఖరుకు మిగిలింది—కాలేజీ మానేసింది భావి జీవితం గురించి ఎందరో నలసా తిచ్చారు ఏకే హాస్పిటల్, మూలు టీచరు, అసీసులో టైప్స్టు హాస్పిటల్ వచ్చు

గారి బ్రెయినింగై వచ్చింది. ఆపురు వదిలింది

గతాన్ని మరిచి వావిధంగా జీవితంలో స్థిర పడింది రఘు విమయాడో ఆమెకు తెలియదు. విమవుతాడు ? ... ది ఏ పూర్తిచేసి ఎక్కడై వా ఉద్యోగంలో చేరివుంటాడు అతన్ని ప్రేమించి, రెండు నెలల్లో విడలింపేసిన ఉదంతం జ్ఞప్తి కొచ్చేసరికి వచ్చుకువేది. అనాటికి అభిప్రాయాలు వేరు మంచి చెడుల మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని తెలుసుకోలేని రోజులు. అన్నీ నందేవారే—అనుమా నాలే, అసంతృప్తి, ద్వేషం, అనురాగం, అహంకారం అన్నీ నీటిలో వేసల్లా మనుమతో వడి కొట్టు కునేవి

అనుభవమీద జీవిత విధానం నిశ్చితమైంది. రోగులకు సేవచేస్తూ, దిగజారిపోతున్నవారి మనో దైర్ఘ్యాన్ని నింబెడుతూ మనుమతో చికటిని తరిమి వేసింది తమ్ముడు మూలుపైనలు చదువు తున్నాడు. నాలుగేళ్ళ గడిస్తే అతను ఓ తీరం చేరుకుంటాడు తల్లి అప్పుడప్పుడు తన పెళ్లి గురించి ప్రస్తావన తీసుకొచ్చినా, పెడచెవిని పెట్టేది. దాని అవునరం దాటిపోయింది.

కాని—
 అడగై పుట్టాక అవివాహగా ఉండిపోతే

నంబుం పూరుకోడు. సేరుకోసం ఎవర్నో ఒకర్ని చేసుకుని తరువాత విరమించివేసినా వరే పరవా లేదు దానికి మనసి మంచి చెడ్డలు, ముఖదుఃఖాలు అక్కర్లేదు. చిక్క తరబడి అమలులో ఉన్న మాత్రా లకు, అచారాలకు కట్టుబడి నడవమంటుంది. దారంబిద నడుస్తూ ఏమాత్రం యిటు ఒరిగినా అపూతంతో వదల్చిందే !

'అకర్షణ, అనుభూతి, అమరాగం, ఇష్టాన్ని అందరి తోమా సమానంగా ఉంటాయికదా? ఈ అమ్మాయి మాత్రం ఇరవై దాటినా పెళ్లి పెడకులూ లేకుండా ఎలా ఉంటోంది' . . అయినా నర్దు కదూ! తెర వెనక కథ మన కెందుకు బాబూ! ... ఏ రహమాయణమో చదువుకుని ముక్తి సాధిద్దాం' అని వగలు ప్రచారం చేసి, రాత్రిళ్ళు ముసుగు వేసుకుని చప్పుడు కాకుండా అడుగుమీద అడుగు వేస్తూ రహస్యకోదవ పోగిస్తుంది. అలువంత అవ కాళం దొరికితే కొండంత చేసి ప్రచారం చేస్తుంది.

గారి ఎదుర్కొన్న మొదటి ప్రశ్న ఇది.

ఓనాడు మధ్యాహ్నం వెంటనే ఇంటికి రమ్మతి గారికి కలుసు వచ్చింది.

ఆమె ఇల్లు చేరుకునేసరికి తమ్ముడు వదుకు మున్నాడు. అతని కాళ్ళకు కట్టు.

'పైకిటమీద వెడుతూ లారీని ధీకేవ్వాడట.... కాలు విరిగింది' అంది అమ్మ.

గారి విదవలేదు. నిఘాతాన్ని తట్టుకునే మన స్వయిర్యాన్ని ఆమె ఎప్పుడో అలవర్చుకుంది.

తమ్ముళ్ళే హాస్పిటల్లో జాయిన్ చేశారు. గారి స్వయంగా తుక్రూష చేసింది. ఎముక విరిగి నండువ అవడమే జరిగింది. ఓ కాలు తీసేసి కొయ్య కాలు తగిలించారు. అవను కుంటివాడై పోయాడు. మూలుపైనలు పూర్తికాగానే, ఎక్కడికీ జయలుకు వెళ్ళకుండా ఇంటివే కూర్చు వ్వాడు కాలేజీలో చేరి చదవమంది గారి.

'అక్కయ్యా! ... నేను చదవను. అందరూ వన్ను చూసి నవ్వుతారు. నేను కుంటివాళ్ళే. ఇలా ఎంతకాలం బతకను ? నా కెక్కడా ఉద్యోగం కూడా దొరకదు.. రైలుక్రింద వడి చచ్చిపోతాను' అని గట్టిగా నిర్వాదు

గారి నమాదనం చెప్పలేదు. పువ్వులు పూసే ప్రయంతంలో అందమైన పూలమొక్కను మొద అంబు నరికివేసివట్టుయింది అతని భవిష్యత్తు గురించి ఆలోచించి ఒడ్డు చేరుకోలేక పోయింది. అంతరించిన విషాదం మళ్ళీ తలెత్తింది

ఎవరో కన పక వచ్చారు.

గారి ఉలిక్కినడి చుట్టూ చూసింది. . . . ఎవరూలేరు. . అంతా తన భ్రమ . . కాదు. మళ్ళీ అల్లుహాసంగా అడే నవ్వు. ఈసారి రఘు ఎడు రుగా కనిపించాడు చేతులు రెండూ వెనక్కు కట్టు కుని విరగబడి నవ్వుతున్నాడు.

"గారి ! . . . ఎందుకలా బాధ వడతావ్? మువ్వందగా నీ తమ్ముడికి ఏ రోవమూ వుండదు." అన్నాడతను.

"కాదు. . . అతను మనుమ విరిగి ప్రాణాలు తీసుకుంటాడని భయంగావుంది."

"మరేం భయంలేదు. అతన్నేదైవా ఆశ్ర మంతో చేర్చింను. అంగన్నె కల్యంపున్నవారందరికీ తనాడు ఆశ్రమా లున్నాయి. ప్రభుత్వంవారికోసం

ఎన్నో ప్రణాళిల్ని ఆమలు పెయిలోంది. వారి అభి
వృద్ధికి దోహదం చేస్తోంది."

గౌరి నవ్వింది.

"మీకు తెలియదు రఘు !... ఆశ్రమాలు
మనశ్శాంతి నియతేవు. ఓ కుంటివాడున్నాడను
కోంది. అతని క్యావలసింది తిండి—బట్ట—కాదు.
కాళ్ళతంగా అతనికాలుకుంటేద్దెంది—దాన్నిసరిదిద్దుకో
లేదు. అందరికీ మల్లే జీవించలేదన్న భయం, నిరు
త్సాహం, నిర్జీవత్వం వేదిస్తాయి. అతనిలో ఆకా
ఙ్కృతిని వెలిగించాలి. కాళ్ళు లేనంత మాత్రాన జీవించ
వలం అత ననుకున్నంత దుర్భరంకాదని నమ్మించాలి.
అలా ఆశ్రమాలు చేయగలవా ?... ఎనిన్నటికీ
చేయలేవు... తమ్ముడ్ని ఆ నరకాని కెన్నడూ
కనను."

"అలాగా !... ఈ వాటికీ నిజం తెలుసు
కున్నావు... మరి చెలాయించిమాత్రం ఆ శ్రమానికి
కనమున్నావు కదూ?" అని గద్దించాడు రఘు.

గౌరి చేతుల్లో ముఖం కప్పుకుని వెళ్ళి వెళ్ళి
వెళ్ళింది. తెలియక అమాయకత్వంలో చేసిన పాత
పాటుకు ఈవాడు తనకు అధించిన శిక్ష !...
అమెజీవితం యాతికంగా నడచిపోతోంది.
తమ్ముడు కలుసుకుని తన తప్పిదానికి క్షమానా చెప్పు
కోవాలనిపించింది. తల్లి మాత్రం అమె పెళ్ళి గురించి
ప్రస్తావికూడనే వుంది.

"నేను నా ముఖం చూసుకుంటే, తమ్ముడి మాట
వింటి? ... అతను నాలో ఎప్పుడూ వుండవం
సిందే! అతనికోసం నేను ఏ త్యాగమైనా చేస్తాను'
అంది గౌరి.

"అంటే, నిజమేమేమిటా అమ్మమ్మ
కూడా తనలో వుంచుకోవాలన్నమాట. బాగానే
వుంది!" అని మధనపడింది తల్లి.

"అవును... నా అభిప్రాయం అంతే! ఓవాడు
తమ్ము కూడా అలాగే అన్నాడు" అనుకుంది గౌరి.

* * *

వీడు గంటలైంది.

గౌరి తమ్ములు మార్చుకుని ఇంటికి బయలు
దేరింది.

"వీ భగ్గు ప్రేమికుడు నస్తాదేమో !...
కాస్త అగు—" అని నవ్వింది దేవకి.

గౌరి విషాదంగా నవ్వి మెట్లు దిగిపోగింది...
అఖరిమెట్టు మీదవుండగా రఘు ఎదురువడ్డాడు.
అమె గుండెలు గబగబ కొట్టుకున్నాయి.

"స్వీట్... మా అమ్మకెలావుంది ?...
క్షమించండి! మీరు డ్యూటీ ముగించుకుని వెదు
తున్నారని గామోలు!" అన్నాడు.

"మరేం భయంలేదని చెప్పానుగా !...
కొండూర్చు మీ గురించి అడిగింది. అన్నట్టు
ఊర్గా వీడింటికి వచ్చేకాలే !... వెళ్ళి మాడండి!"

ఇద్దరూ కదలక చూసి నిలబడ్డారు. నన్ని
కాతంగావున్న ఇద్దరు వ్యక్తులు పూర్తిగా అవరి
దికులైతమ్ము శాతకాలం వటించగలరు?

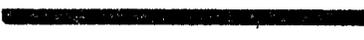
"రఘు !... నేను మీకు గుర్తున్నావా?....
అడిగింది గౌరితో గౌరి.

"గౌరి !... ఎన్నో మరచిపోవలసివేసి బాగా
అలాగే. మరచిపోకోంది జీవితంలోని మనదర్శన
కాల పేరయ్యాయి. ఒకానొక నిజయంతో అభి

ప్రాయశ్చేదం వీర్చింది. అంత మాత్రంచేత మనం
ఒకరొక్కరు ద్వేషించుకో నవ్వనరంలేదు. ఏ కిష్టం
లేని పని చేయమని వే నన్నాడూ అనలేదు. మనస్సు
నన్ను తప్పుగా అర్థం చేసుకుని స్నేహితులను
తుంచినాకావు... నువ్వనుకున్నంత సంకుచిత మన
స్తత్వం కాదు నాది.

"మీ నాన్నగారు తోయాక నువ్వు నరయ్య
పని తెలుసు... ఎన్నోసార్లు నిన్ను కలుసుకుని
పూరడిద్దామనుకున్నానుకాని, వీలో పరిపూర్ణ త్వం
కోసం ఎదురు చూశాను... మీ అమ్మ, తమ్ముడు
కులాసాయేనా?"

గౌరి ఆశ్చర్యపోయింది. సిగ్గుపడింది. మంచి
తనం అతనిలో వెన్నముద్ద. ఏమాత్రం వేడి తగి



పెళ్ళిళ్ళ పేరయ్యను వెంట
తెట్టుకొని పెళ్ళి కూతుర్ని
చూట్టానికి బయలుదేరాడు ఒక
పెళ్ళికోడుకు. పెళ్ళి కూతుర్ని
చూచిన తర్వాత పెళ్ళిళ్ళ
పేరయ్య చెవిలో మెల్లగా ఇలా
అన్నాడు

పె. కొడుకు - ఇంత లావుగా
ఉండే మయ్యా! కాళ్ళు
చెయ్యపు కాళ్ళు. పొట్ట బాన
పొట్ట. మొఖం అంత భయం
కరంగా వుంది.

పె. పేరయ్య:--చూడు
నాయనా! నీవు చెప్పదల్చుకున్న
దేదో గట్టిగానే చెప్ప. ఎందు
కనగా ఆమెకు చెముడు
కూడానూ.

కె. అప్పారావు (రంగూన్)



లినా కరిగిపోతుంది. అతన్నిగురించి తన అభి
ప్రాయాన్ని మార్చుకోవాలి. అతను గంభీరమైన
పెద్ద వ్యక్తమైతే, అతనిముందు తనొక యిసుక
రేణువు...
"నన్ను క్షమించండి... వేసిన పాతపాటుకు
నేను వశ్యాత్వపనడుతునే వున్నాను. నా జీవితాన్ని
చేతులార నేనే ధ్వంసం చేసుకున్నాను.
'అదేవేటి గౌరి ?... అలా దిగజారిపోతా
వెండుకు ? ధైర్యంగావుండు. వీలో నిండుతనం
నిలిచిందనుకున్నానుగాని... జీవితంలో ముఖం కంటే
మరేమీ ఎక్కువ. ఎదురుగాల్తు ఎదుర్కూని నీ
కడంలోనే తప్పి అంతం, గర్వం వున్నాయి.
అదీ, వీటివందలా పాఠపాటాడను... మీ
తమ్ముడు పాఠం !..."

"ఇంక నన్ను బాధ పెట్టకండి—నాకు తగిన
శిక్ష దొరికింది—" అంటూ గబగబ కదలిపోయింది.

పాంఠి పాఠి మన్నెన్న వీడువును అభి క్షమించుట
అవుతుంది. ఆవేదనలో కళ్ళు రెండూ ఎరుపెక్కాయి.
అంతా శూన్యంగా కనపడింది గా ధౌంధకారం—
మిణుకు మిణుకు మంటున్న దీపం పట్టుకుని రఘు
మాత్రం ఎక్కడో దూరంగా కనిపించి తమ్ముల
లున్నాడు. వెళ్ళవచ్చునో కూడదో తెలియదు....
కాంపొందుదాటి బయటకు రాగానే డాక్టరు నర
సింహం బంట్లోతు కనిపించాడు.

'మిమ్ముల్ని డాక్టరుగారు వెంటనే రమ్మన్నాడు.
చాలా అర్థం' అన్నాడు.

'ఎందుకు?...' అని విసుకుంది గౌరి.

'ఏమో !... నాకేం తెలుపండి?' అని
మరి విసుక్కున్నాడతను.

"ననే !... నువ్వు పో !... నేను చస్తాను'
అతన్ని వదిలేసి వెన్నుదిగా నడవసాగింది.

మనసంతా బరువుగా వుంది. తమ్ముడు కుంటి
వాడు కావటంతో నరసింహం డగ్గర నరవుగా
చేరింది. అదనంగా యాశ్చర్య రూపాలులు వచ్చేవి.
మనముకు, శరీరానికి విశ్రాంతి లేకపోయినా, యం
త్రంతలా పనిచేసి బాధల్ని మర్చిపోవటంలో ఓ కొత్త
రకం ఆనందం కనిపించింది. నరసింహం ఇల్లు చేరు
కునేసరికి ఎనిమిదైంది.

"కాలోగీబెల్" నొక్కటోయి, సంభాషణవి
అగింది.

"మీ రిప్పుడు బయటికి వెళ్ళాలనికీ వీళ్ళేదు.
వంటో బాగా లేదని డిస్పెన్సరీకి వెళ్ళటం మాను
కున్నారు. ఇంట్లో కుదురుగా కూర్చోక ఆ నరవు
ముండతో వీకారెండుకు ?

నా కళ్ళేదుట ఇదంతా జరుగుతుంటే, నేను
చూస్తూ పూరుకోలేను. ముందు నా కేదేనా విష
మిచ్చి వంది, మీ యివ్వం వచ్చినట్టు తందనా
లాడండి... నేను బతికుండగాకాను!" అనరిచింది
నరసింహం భార్య.

"నువ్వు పాఠబడుతున్నావు... ఏదో అర్థం
కేసుంది. అందుకని వెదుతున్నా"

"మీరు ఒక్కరే వెళ్ళక, పని కట్టుకుని దాన్ని
కూడా ఎందుకు తీసికెళ్ళాలి?"

'ఆ పేషంట్లు ఆడది... అందుకని'
అలా ఇద్దరు వాదించుకున్నారు.

ఎవరిదో చెప్ప చెప్పునుంది

'నా యివ్వం వచ్చినవారితో తిరుగుతాను.
వందమంది నరవుల్ని వెంటజెట్టుకుని శ్రీ కృష్ణ
మూర్తిలా సుఖిస్తాను..... నీకు విడాకు లిస్తాను
దాన్నే పెళ్ళి చేసుకుంటాను. దిక్కున్నవోట చెప్పకో'
అన్నాడు ఆఖరు వాక్యంగా నరసింహం

గౌరి గడగడలాడింది. నరసింహం మంచివాడు,
అతని మాటల్లో నిజంలేదని ఆమెకు బాగా తెలుసు.
జంతువుతో 'లాజికో' పనికిరాదని నూనాన్ని కోల్పోయి
అన్నమాటలివి... అయినా ఆమె ప్రవారం
ప్రారంభిస్తే తన బతుకేంగాను ?... అంతే
కాదు. నరసింహంకే చెదు బుద్ధి ఎందుక్కోగా
కూడదు?

తలుపు తలాలుక తెరచుకుని నరసింహం బయ
టకు వచ్చాడు.

గారిని చూసి విస్తుబోయి అగిపోయాడు.

“డాక్టరుగారూ ! . . . నా కివాళ వంటల్లో బాగా లేదు. . . నేను ఇంటికి వెళుతున్నా—” అంది గారి

“అయ్యయ్యో ! . . అలాంటప్పుడు ఇంత దూరం ఎందుకు నడచి వచ్చా ? . . . బంట్రోతుతో చెబితే వాటాగా !” అని జాలివద్దాడు సరసింహం.

గారి ఇల్లు చేరుకునేసరికి తొమ్మిది కావల్సింది. ఇంటిముందు కారు నిలబడివుంది. మొదట్లో ఆశ్చర్యపోయినా, దగ్గరకు వచ్చాక అది చలవతి కారని తెలిసింది. అతను శ్రీమంతుడు. విలాస పురుషుడు.

‘హలో గారి ! . . . ఏ కోసం ఎంత సేవ ల్లుంచి ఎదురు చూస్తున్నావో తెలుసా ? త్వరగా ఇప్పుం తినిరా. అలా ఓమారు ఏకారు వెడదాం—’

గారి చలవతి కళ్ళలోకి చూసింది. అతని కారులో రెండుసార్లు హాస్పిటలుకు వెళ్ళినందుకు ఫలితం ! క్రమంగా తనకు దగ్గరై అందాన్ని వమిలిమింగివేయాల్సి అకాంక్ష కళ్ళుంటా కదలింది. హాస్పిటల్లో నర్సుగా కుదిర్చింది అతనే—వరసింహంతో వరిచయం చేసింది అతనే—అందుకు ప్రతిఫలంగా అతన్ని అనందింప జేయాలి గామోల! చేతివ్రేళ్ళకు తళతళమనే వుంగరాలు—సిల్కు చొక్కా మెడలో బంగారు గొలుసు—చేతికి బంగారు చెయ్యినున్న రిస్సెవాచీ—అతన్ని ప్రతి యువతి ప్రేమిస్తుందన్న భ్రమ కామోలు . . .

“నాకు వంటల్లో బాగా లేదండి . . . మీరు వెళ్ళుచు” అనేసి చరచర ఇంటికి పోయింది.

“అయన ఏలుస్తుంటే వెళ్ళకూడదటే ? ఒకనాడు పుస్తా కట్టివా కట్టవచ్చు—”

గారి తల్లికేసి చురచుర చూసింది అమ్మ క్షూడా ఆక—

తమ్ముడు కిటికీ దగ్గర కూర్చుని బూవ్యం లోకి చూస్తున్నాడు బయట కారు కదలిపోతున్న ఉప్పుడు వినిసింది.

ఆకలి తేదంటూ పడుకుంది గారి ఆనేదన తిరే తరకూ వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. ఆమె చుట్టూ తోలేడు నవన్యలు—దువ్వు శక్తుల విలయ తాండవం—తన అందం తనకు శత్రువు!

సర్దువో ఆకగా చూసి నవ్వుతాడు. సరసింహం భార్య తనమీద కక్ష కట్టి భస్మం చేస్తుంది చలవతి వంకర నవ్వుతో తన్ను వశవర్చుకోవాలికి యత్నిస్తాడు. వీళ్ళందర్నీ ఎదిరించలేని అబల తన! అందరితోనూ నవ్వుతూ, మంచిగా వుండాలి. వీటిలో వున్నంతవరకూ మొనశ్చతో పోరాడి గెలవటం ఎలాగూ సాధ్యంకాదు కనక, కనీసం తప్పిం దుకోటమై వా అలవర్చుకోవాలి—కాని ఆ మొనశ్చ మోసం గ్రహిస్తాయి. సమితి మింగివేస్తాయి.

వెలుగు

ఇలా ఎంతకాలం గడవ గలుగుతుంది ?

తమ్ముడి కొయ్యకాళ్ళు ‘టక్కు—టక్కు’ మని నడచిపోయాలు

గారి గుండెలు గడగడ తాడాయి. తమ్ముడి భవిష్యత్తును ఎలా చిత్రించటం?

అతనికి విడుదల ఎప్పుడు? తనకు రఘు కావాలి కాని, అతని గుడ్డి చెల్లెలు అక్కరేదు—అలాగే అందరికీ తను కావాలి కాని, కుంటి తమ్ము దక్కరేదు పెద్ద మేడ—కారు—సిరినంపదలు—ఏకార్లు — ఎప్పుడూ గిలిగింతలు పెడుతూ, చిలిపిగా కబుర్లు చెబుతూ దగ్గరగావుండేభర్త!.. ఇవన్నీ తెలుపు నలుపులు తెలియనికాలంలో కోరుకున్న కోరికలు.

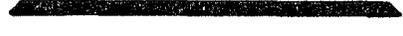


ఆఫీసరుగారు అప్పటికి రెండు రోజులకేతం చేరిన కొత్త గుమాస్తాను పిలిచి:

మిస్టర్, ఈ క్యాగితంలో ఉన్న రిఫరెన్సు 1950 సంవత్సరం ఫైలులో ఉంటుంది. అది స్టడీ చేసి “డ్రా ఫ్లు ఫుటస్” చేయ్.

గుమాస్తా:- అప్పటికి నేను ఉద్యోగంలో లేను సార్!

కోల్లా సాంబశివరావు (గుంటూరు)



ఈనాడు వాటిమీద తన కాళలేదు అర్థం చేసుకోగల హృదయం కావాలి తనకు—అంతే.

విద్ ఆవేశం ఆమె వావరించింది.

గబగబ లేచి టేబులుముందు కూర్చుని ఉత్తరం రాయసాగింది.

“నేను జీవితాన్ని అర్థం చేసుకున్నా—అంటే పూర్తిగాకాదు—కొంతవరకే — మానవుడి అభిప్రాయాలు ఏనాడూ స్థిరంగా వుండవని బాహ్య శక్తులకు తోనై మారతాయని. అనురాగం ద్వేషానికి తోనై ఎక్కడో దాక్కున్నా, తన దీన స్థితికి పరితపిస్తూనే వుంటుంది. పొరపాటు తెలిసిరాగానే ద్వేషానికి స్థానం వుండదు—అంతటా అనురాగం అలుము కుంటుంది . . . బా తప్పడాన్ని తెలుసుకున్నా. మీ మనసు బాధ పెట్టినందుకు క్షమించండి. . . వెలుగుకోసం మీమీద ఆధారపడుతున్నా—”

ఆవేశం తగ్గింది. అంతకుంటే నిలా వివరించి రాయాలో అమె కర్ణం కాలేదు ప్రకాంతంగా ఓసారి తను రాసిన ఉత్తరం చదువుకుంది. మడిచి కవర్లో వుంచింది. గుండెలమీద వుంచుకుని తప్పిగా నిద్రపోయింది

ఆ మర్నాడు సరసింహం డిప్యూటీకి వెళ్ళలేదు. హాస్పిటలుకు వెళ్ళి వ్రతరం దేవకి కిచ్చింది

‘ఆ ముసీలావిడ కొడుకువస్తే మర్చిపోకుండా ఇవ్వాలి. జవాబు రాసిస్తే పుచ్చుకో ఇవాల్లికి నేను ద్యూటీకిరాను రేపుదయం కలుసుకుంటూ!’

దేవకి కొంటెగా నవ్వుతూ, “భగ్గు ప్రేమి కుళ్ళి సామాన్య వ్యక్తిగా మార్చ దల్చుకున్నావన్న మాట!” అంది గారి జవాబు చెప్పలేదు.

* * *

ఉదయం గారి రాగానే దేవకి రఘు ఉత్తరం అందించింది.

అనకితో విప్పి చదువుకుంది.

“నీ ఉత్తరం చదువుకుని ఎంతో ఆనందిస్తున్నా! ఈనాటికి నీతో పరిపూర్ణత్వం కలిగింది. స్వతం త్రంగా బలికే శక్తి నీతో వరుగుడుతోంది . .

మన ప్రేమను తియ్యటి జ్ఞానకంగా వుండు కుండాం. మన జీవితాలు బాధ్యతలతో పెనవేసుకు పోయాయి. నీకు నీ తమ్ముడు—నాకు నా చెల్లెలు. వాళ్ళకు కుశూషచేస్తూ, కవిపెట్టుకునుండటంతో ఆనందంలేదా? . . . ఒక వ్యక్తి రెండు లక్ష్యాలతో జీవించలేడు నీ మూలంగా ఎందరో రోగులు మనో రైర్యాన్ని నిలబెట్టుకో గలుగుతున్నారు సంసారంలో మునిగితే వచ్చేదేముంది? జీవితపు లక్ష్యం అదొక్కటేకాదు. అపాంకారం—అనవ్యత—అమాయ—ప్రతికారం — అన్నింటికీ దూరంగావుండే జీవితాన్నేమనం ఎన్నుకోవాలి.

నీ చుట్టూ విషపు మొక్కలు మొలుస్తున్నాయని నాకు తెలుసు. భయంతో ఈ లోకాన్ని, ఈ మనుష్యుల్ని వదలి ఎక్కడకు పారిపోతేవు. మంచిగా, తెలివిగా నడుచుకుంటే ఆ మొక్కలే గులాబీలు పూస్తాయి.

నేను రాసిన విషయాలన్నీ గుర్తుంచుకుని అత్త నిగ్రహాన్ని అలవర్చుకుంటే నీ లక్ష్యం—మానవుడి ఒక్కటే లక్ష్యం—అదే సుఖంగా, తప్పిగా జీవించటం—తప్పకుండా నెరవేరుతుంది—అదై ర్షనడకూ—!

గారి నిట్టూర్చింది.

ఆమెతో ఆకాభంగం లేకమై వాలేడు.

దేవకి ఆమె కళ్ళలో వెలుగును చూసి ఆశ్చర్య పోయింది.

గారి కళ్ళముందు ప్రతి ముత్తు, ప్రతి జీవరాశి కొత్త వెలుగుతో, కొత్త రంగుతో కనిపించాయి.

ఆమెతో అకాంతి నుతి లేదు. ★